

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

סוטה דף לט.

כהן שהרג את הנפש או שעבד ע"ז, האם ישא כפיו ויקרא ראשון בתורה? [תוד"ה וכי].

שעבד עבודה זרה	שהרג את הנפש	
לא ישא כפיו	לא ישא כפיו	לשאלות
נושא כפיו ¹	לא ישא כפיו	לרבינו גרשום

סוטה דף לט:

תרי קלי לא משתמע, מה הדין בדלהלן? [תוד"ה עד].

באיזה אופן אמרין תרי קלי משתמע כשהם חביבים	מדוע בברכת כהנים בעינן שיכלה אמן מכל העונים²	
מתי ששניהם אומרים אותו דבר ⁴	דברכת כהנים הוא לשמוע, ויש כאן תרי קלי ³	ללשון א' בפירוש ר"י
אפי' מתי שאינם אותו דבר אלא שהם חביבים	דכל זמן שעסוק לדבר לא יכולים לשמוע ⁵	ללשון ב' בפירוש ר"י

מה הם הג' פסוקים שיש לשומעים לומר בזמן שהכהנים מברכים?

פסוק ג'	פסוק ב'	פסוק א'	
(כב) בָּרַכְוּ ה' כָּל מַעֲשָׂיו בְּכָל מְקוֹמוֹת מְמִשְׁלָתוֹ בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת ה'	(כא) בָּרַכְוּ ה' כָּל צְבָאָיו מְשַׁרְתָּיו עֲשֵׂי רְצוֹנוֹ	(כ) בָּרַכְוּ ה' מְלֹאכָיו גְּבֻרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעֵ בְּקוֹל דְּבָרוֹ	ברכת כהנים דשחרית (תהלים קג)
(קלה: כא) בְּרוּךְ ה' מְצִיּוֹן שָׁכֵן יְרוּשָׁלַם הִלְלוּ יְהוָה	(קלד: ב) שָׂאוּ יְדָכֶם קִדְשׁ וּבְרַכּוּ אֶת ה' ⁶	(קלד: א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרַכְוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה' הַעֲמִידִים בְּבַיִת ה' בְּלִילוֹת	ברכת כהנים דמוסף (תהלים קלד - קלה)
(ט) לָמָּה תִּהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם כְּגִבּוֹר לֹא יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְּקִרְבָּנוֹ ה' וְשָׁמַךְ עָלֵינוּ נִקְרָא אֶל תַּנְחֵנוּ	(ח) מִקּוֹנָה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֵנוּ בְּעַת צָרָה לָמָּה תִּהְיֶה כְּגִר בְּאֶרֶץ וּכְאֶרֶץ נְטָה לָלוֹן	(ז) אִם עֲזַבְנוּ עֲנֵנוּ בְּנוֹ יִקְוֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן שָׁמַךְ כִּי רַבּוּ מְשׁוּבְתֵינוּ לְךָ חֲטָאֵנוּ	ב"כ דמנחה דתענית (ירמיה יד)
(ו) וּרְאֵה בְּנִים לְבָנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל	(ה) יְבָרְכֶךָ ה' מְצִיּוֹן וּרְאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ	(ד) הִנֵּה כִי כֵן יִבְרַךְ גְּבֻרֵי יִרְאֵה ה'	ב"כ דנעילה דיוה"כ (תהלים קכח)

¹ דכיון שעשה תשובה חוזר לקדושתו, ודינו ככהן בעל מום, דאף שאינו ראוי לעבודה, אוכל קדשים ונושא כפיו.
² אף שלגבי הבוצע אמרין בברכות (דף מז.) דרשאי הבוצע לבצוע מיד שכלה אמן מרוב העונים, ולא צריך להמתין לכל העונים שאינם נוהגים כהוגן להאריך באמן.
³ פ"י, אינם יכולים לשמוע כל זמן שעונים אמן, דהא הוּו להו תרי קלי - העונים והמברך ברכת כהנים. ולא דמי לבציעה שאין אומרים כלום, ויכול לבצוע מתי שמיעוט לא גמרו עדיין לענות. וברכת כהנים אנו צריכים לחוש שכולם ישמעו את הברכת כהנים, ולכן צריך להמתין גם על אלו שעונים אמן יותר מדי אף שאין נוהגים כהוגן.
⁴ כגון שכולם עונים אמן, או שכולם אומרים אותה ברכת כהנים, ואפי' קול שופר וקול חצוצרות צ"ל שזה אותו קול, וכן במגילה שאומרים אותו דבר. אבל אם קוראים שני דברים לא.
⁵ דכשהם חביבים שומעים אפי' היכא שהם משונים, אלא הטעם שכשאדם עסוק לדבר אינו יכול לשמוע.
⁶ ומקשה הגמ' למה לא אומר את הפסוק הבא באותו פרק (תהלים קלד: ג) "יְבָרְכֶךָ ה' מְצִיּוֹן עֲשֵׂה שְׁמִים וְאֶרֶץ" - שלכאורה הוא מדבר מאותו ענין ולמה אומרים פסוק מפרק הבא. ומתרצת הגמ', שבי הפסוקים הראשונים מדברים ממה שהאדם מברך את הקב"ה, ואילו הפסוק "יברכך ה' מציון" וגו', מדבר ממה שהקב"ה מברך את האדם, ולכן כדי שיהיו כל הפסוקים מברכות האדם להקב"ה לכן מסיים בפסוק "בְּרוּךְ ה' מְצִיּוֹן" וגו'.